

РЕШЕНИЕ

№ 6597

гр. София, 07.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 07.10.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Светлана Димитрова

**ЧЛЕНОВЕ: Радина Карамфилова
Николай Димитров**

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **4801** по описа за **2022** година докладвано от съдия Радина Карамфилова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл.285, ал. 1, изр. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във вр. с във връзка с чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ /ГД „ИН“/, депозирана чрез юрк. Д. М. срещу Решение № 2203 от 04.04.2022 г., постановено по адм. дело № 9435/2018 г. по описа на Административен съд София – град /АССГ/, 6 състав, в частта, с която ГДИН е осъдена да заплати на Е. Н. С., ЕГН: [ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди в размер на общо 6 750 лв. /шест хиляди седемстотин и петдесет лева/, от които 6000 лева, претърпени за лоши битови и хигиенни условия на изтърпяване на наказанието му в ЗО „К.“ и Затвора в [населено място], както и в размер на 750 лева за претърпени от Е.С. здравословни неразположения от тях, за исков период от 19.07.2012 г. до 03.09.2018 г., ведно със законната лихва от 04.09.2018 г. до окончателното изплащане, както и сторените по делото разноски в размер общо на 257 лв.

В жалбата са наведени касационни основания по чл. 209, т. 3 АПК – неправилност на решението поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Твърди се, че съдът е стигнал до погрешни изводи, не е била съобразена действителната фактическа обстановка, установените по делото обстоятелства, както и обективната истина. В касационната

жалба са направени оплаквания, че съдът се е произнесъл по непредявен иск, с присъждането на обезщетение за вреди, претърпени от лоши битови и хигиенни условия, както и претърпени здравословни неразположения от тях, тъй като в протоколно определение от 22.06.2020 г., процесуалният представител на ищеца е посочил, че „соча тези заболявания като доказателства за лоши хигиенни условия, а не търся обезщетение за тези заболявания“. Касаторът се позовава на изтекла погасителна давност по чл. 110 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, за част от претендирания период - преди 03.09.2013 г. Поддържа се, че не са налице елементите на фактическия състав на чл. 284 от ЗИНЗС – бездействие от страна на специализираната по ЗИНЗС администрация за осигуряване на достатъчно жилищна площ, недостатъчен като ефект обработване срещу инсекти, както и бездействие по отношение на нуждата от лечение на Е.С.. В касационната жалба се прави оплакване още, че в оспореното решение не било обсъдено значението на експертната оценка с дата 10.09.2019 г. на актуалното психическо и емоционално състояние на Е.С., от която се установявало, че същият не бил поставян в нечовешки условия и не е претърпял неимуществени вреди. Касаторът моли съда да отмени решението в обжалваната част, с която е осъден за заплати на Е. С. обезщетение в размер на 6 750 лв. за претърпени неимуществени вреди, както и сторените по делото разноси в размер на 257 лв. и вместо него, да постанови друго по същество на спора, с което да отхвърли иска, като алтернативно моли за редуциране на размера на обезщетението за неимуществени вреди, а в останалата част, с която е отхвърлен предявеният иск, решението да бъде оставено в сила. Претендира се присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

В проведеното съдебно заседание по делото, касаторът чрез юр. М. поддържа касационната жалба и моли да се отмени първоинстанционното решение в обжалваната му част по изложените в нея съображения. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът – Е. Н. С., чрез адв. И. С. представя писмен отговор на касационната жалба, в който посочва, че обжалваната част на съдебният акт отговаря на духа и буквата на закона, а крайният извод на съда отговаря на събраните по делото доказателства. Излага подробни съображения в подкрепа на поддържаната теза за правилност и законосъобразност на актът, предмет на касационна проверка. Искането до съда е касационната жалба да бъде отхвърлена

В проведеното съдебно заседание, ответникът редовно призован не се явява и не се представлява. Депозирани са по делото молба от 03.10.2022 г. от адв. И. С., в която е заявено, че се поддържа оспорването на подадената касационна жалба, поддържа отговора, няма доказателства и доказателствени искания, изразява бланкетно становище по същество на спора и претендира присъждането на разноси.

Представителят на Софийска градска прокуратура, прокурор В., изразява становище за основателност на касационната жалба.

Административен съд София - град, Х. касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта на касационната жалба:

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 АПК и срещу съдебно решение,

подлежащо на касационен контрол.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Производството пред АССГ е образувано по предявения от Е. Н. С. иск с правно основание чл. 284 ЗИНЗС, вр. чл. 1, ал. 1 от /Закона за отговорността на държавата и общините за вреди/ ЗОДОВ срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с искане за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 6 000 лв. /допуснато изменение на иска – в размер на 20 000 лева/, претърпени за лоши битови и хигиенни условия на изтърпяване на наказанието му в Затвора [населено място], в периода от 21.12.2011 г. до 03.09.2018 г., ведно със законната лихва от датата на настъпване на увреждането до окончателното изплащане на сумата.

С оглед обстоятелствата, изложени в исковата молба, становищата и исканията на страните в хода на делото, след приложението на чл. 284, ал. 3 ЗИНЗС, съдът е събрал относимите към предмета на спора доказателства и е установил фактическата обстановка въз основа на изложените по делото факти и след обсъждане доводите на страните.

От фактическа страна съдът е установил, че през приетия от съда за исков период от /2012 г. - 03.09.2018 г./ Е. С. е пребивавал в помещения, находящи се в затвора в [населено място] и затворническо общежитие /ЗО/ „К.“, както следва:

- в периода 19.07.2012 г. до 17.10.2013 г. в 5-та гр. на затвора в [населено място];
- от 17.10.2013 г. до 16.07.2015 г., във 2-ра гр. на затвора в [населено място];
- от 16.07.2015 г. до 06.07.2017 г. бил настанен в ЗО „К.“;
- в периода 16.07.2017 г. до 15.02.2018 г. бил в настанен в 5-та гр. на затвора в [населено място];
- от 15.02.2018 г. до 20.02.2018 г., бил преместен в 4-та гр. на затвора в [населено място];
- от 20.02.2018 г. до момента на подаване на исковата молба бил настанен в 5-та група на затвора в [населено място].

От медицинска справка, изготвена от д-р Д. на 25.09.2020 г. (л.165 от дело 9435/2018), се установило, че при първоначалния медицински преглед на Е. С., проведен на 22.12.2011 г. в МЦ-О., арест „В.“, задържаният съобщил за наркотична зависимост – хероинов тип. Същата зависимост е съобщил и при задължителния медицински преглед в МИ-МВР на 21.12.2011 г. При извършването и на двата прегледа отрича наличието на остри заразни заболявания, както и на хепатит „С“. При превода на лицето в ареста на „Г.М.Д.“, на 23.05.2012 г., лишеният от свобода отново не е съобщил за наличието на хепатит „С“, както и на остри заразни заболявания. На 11.07.2012 г. Е. С. бил преведен в затвора [населено място] в добро общо състояние. Към медицинската справка са приложени справка за предварителен медицински преглед от 22.12.2011 г., извършен от д-р Т. в ареста „М. В.“, медицинско направление, изх. № 5129 от 21.12.2011 г., издадено от д-р Д., като и в двете е отразено, че лишеният от свобода отрича наличието на остро заразно заболяване, както и че страда от хероинова зависимост/наркомания.

В становище от д-р А. – лекар ординатор в ЗО „К.“ от 19.09.2019 г. (л.31 от дело 9435/20218) се констатирало, че лишеният от свобода С. е бил в ЗО „К.“ от средата на 2015 г. до средата на 2017 г., като за целия му престой в общежитието са регистрирани еднократно стомашно-чревни смущения и интеркурентни вирусни инфекции – инцидентно. Няма данни да е постъпил в общежитието с хронично заболяване, нито пък да е развил такова. За посочените в справката оплаквания

своевременно Е.С. получил лечение и не е посещавал повторно лекарския кабинет. С писмо, изх. № 1039/10.09.2019 г., за директорът на СБАЛЛС-С. уведомява началника на затвора [населено място], че от направената проверка било установило, че лишеният от свобода Е. Н. С. е лекуван в СБАЛЛС-С. през 2018 г. с диагноза „С“. От представената с писмото епикриза, изх.№99/66 от 19.02.2018 г., издадена от д-р Т. – лекуващ лекар към Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода, вътрешно отделение, било установено, че Е. С. постъпил на 13.02.2018 г. в лечебното заведение с обрив по двете ръце, придружен от силен сърбеж с давност около две седмици. След проведено лечение, симптомите отшумели, лицето било изписано и върнато в съответната група на затвора.

В медицинско становище от д-р Т. – директор на МЦ при затвора [населено място], е отразено, че Е. С. постъпил на територията на затвора [населено място] в добро общо състояние, без особени оплаквания, с данни за хроничен хепатит „С“. Лицето е посещавало МЦ при затвора в [населено място] за получаване на К., витамини и медикаменти- противоалергични. Пролежавал е на лечение в СБАЛЛС с диагноза „краста“. Други оплаквания не са регистрирани.

От направената експертна оценка на актуалното психическо и емоционално състояние на лишения от свобода Е. Н. С., към 10.09.2019 г., се установява, че към момента на изследването лицето било емоционално стабилно. В поведението му не се установяват симптоми, които да насочват към повишени нива на тревожност, стрес и депресия. Отрича суицидни мисли и намерения, като твърди, че такива не е имало и в миналото. Няма индикации за разстройство на мисленето и за сериозна психопатология.

По делото били приети заключенията на две съдебно-медицински експертизи.

В заключението на СМЕ, изготвена от специалист по кожни и венерически болести, вещото лице отговаря, че „С.“ е заразно паразитно заболяване, което протича с пристъпен сърбеж предимно нощем и обриви с типична локализация и характеристика. Причината за такова заболяване е кърлеж *S. S. var. hominus*, с размер на жизнения акар от 0.3-0.4 мм, а мъжкият е двойно по-малък. След оплождането, женските прокопават тунелчета в повърхностния слой на кожата, в който снасят между 2 и 3 яйца на ден. От яйцата се развиват шестокраки ларви, а от тях осмokraки нимфи. Акарите достигат до полова зрялост след три седмици. Заразяването става при близък телесен контакт, полов контакт или спане в общо легло. Заразяването може да стане и чрез спално и лично бельо, но това е по-рядко. Крастата на чистоплътните се проявява със сърбеж и оскъден обрив. Локализира се по кожата между пръстите на ръцете и краката, както и на вътрешните повърхности на лакти, китки, мишници, корем, ареолите на гърдите при жените и препуциума при мъжете. Гърбът се засяга много рядко. Главата и вратът обикновено не се засягат. Типичен симптом е силният сърбеж нощем при затопляне. При заболяване, по кожата се наблюдават обриви, корички. Силният сърбеж нарушава качеството на живот на пациента, нарушава се и качеството на съня. Лечението трае 3 дни. Според данните от документацията по делото, вещото лице достигнало до заключение, че заболяването е настъпило 2-3 седмици преди датата, на която ищецът е постъпил на лечение (13.02.2018 г.). Лекуван бил с А. за лечение на скабиес и Ф. – за намаляване на сърбежа. Според епикризата по делото, вещото лице достига до извод, че засегнати били двете му ръце.

В заключението на допуснатата експертиза за заболяването и лечението на хепатит „С“, изготвена от завеждащ Националната референтна лаборатория „хепатитни вируси“ при Националния център по заразни и паразитни болести, вещото лице дава

отговор на поставените въпроси, че хепатит „С“ е вирусно заболяване, което засяга черния дроб на човека. Хепатит „С“ вирусната инфекция е типично кръвно преносима, като предаването ѝ с други телесни течности е далеч по-неефикасно в сравнение с хепатит „В“. Като основна рискова група са лицата с многократни вливания на кръв и интервенозните наркомани. Заразяване с вируса може да се случи при татуировки и пиърсинг, при медицински кръвни манипулации и операции, описани са случаи при ползване на общи самообръсначки и четки за зъби. Хепатит „С“ е разпространена широко сред лица, употребяващи интервенозно наркотични вещества. Хепатит „С“ вирусната инфекция се среща като остра и хронична форма. Острата форма се среща след заразяване и продължава около шест месеца. Относително рядко се представя с клинически проявена остра фаза, като при болшинството от случаи липсва симптоматика за период от няколко десетилетия – 20-30 години. В редки случаи се проявяват неспецифични оплаквания, свързани с безапетитие, лесна уморяемост, стомашен дискомфорт, гадене и повръщане. Само при около 25% от пациентите се появява лека жълтеница. При носителство на anti-H. антитела и наличие на серумни нива на чернодробните ензими АСАТ и АЛАТ в референтни стойности, само доказаването на Н. РНК чрез PCR потвърждава наличието на съществуваща инфекция с Н.. Лечението на пациенти с хепатит „С“ се извършва в клиниките и отделенията по гастроентерология на големите болници в страната. При венозните наркомани може да се установи заразяването от началото на приема на наркотици до 2-3 месеца преди отриване на заболяването. Приложена е таблица с одобрените медикаменти за лечение на вирусното заболяване. На въпросите кога е заразен, колко време е бил засегнат и как е лекуван, вещото лице е отговорило, че в медицинското становище на д-р Т. е записано, че лицето е постъпило на територията на затвора с данни за хроничен хепатит „С“, без оплаквания. От това достига до заключение, че лицето се е заразило преди постъпването си в затвора. Проведеното лечение с К. и витамини се препоръчва при всички видове хепатити (вирусни и невирусни), които са хепатопротектори, подпомагащи възстановяването на увредените чернодробни клетки. От останалите документи, вещото лице констатира, че лишеният от свобода не е имал оплаквания по време на престоя в затвора, както и, че черният дроб не е увеличен, не е болен и е с нормална еластична консистенция. Тъй като сред документите няма специфични медицински изследвания за хепатит „С“, можело да се предполага, че по време на престоя в затвора лицето най-вероятно е било с хроничен персистиращ (неактивен) хепатит „С“, който е протичал безсимптомно.

По делото били събрани и гласни доказателства от допуснатите до разпит свидетели на ищца – К. Д. И. и В. К. М., изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“ в затвора в [населено място]. От разпита на свидетелят И. се установявало, че с Е.С. били заедно в една килия в затвора в [населено място], в трети отряд през периода 2017 г.-2018 г., в 16-то спално помещение. Свидетелят твърди, че навсякъде имало хлебарки и дървеници, а като се пръскало се размножавали още повече. В периода от 2017 г. до 2018 г. си спомня, че били заедно с Е.С.. Тогава той бил нахапан от дървеници и закаран в болница. След като се върнал от болницата разбрал, че ищецът бил заразен с краста. Не знаел дали са му давали нещо за лечение. Гледал го как се „драпа и дере“, както и, че целият бил в пъпки. Така бил по 24 часа. За средствата за хигиена споделя, че се полагали по два сапуна и 200 гр. прах за пране за един месец. В помещението били двама от едната страна и двама от другата, общо четири човека, а

спалното помещение с площ от 6 кв.м. Ако смята вишките, на които се спи, едно помещение е 1.90 м. на 3 метра, а другото е 1.90 м. на 2 метра. Като се сложи леглото, широко 70 см. и дълго 1.90 м. оставали 2 метра свободна площ. В малкото помещение вишките били една върху друга, а в по-голямото разположени по една от двете страни. Твърди, че са почиствали помещенията минимум 3 пъти дневно, както и, че ищецът редовно се включвал в почистването. За тоалетната се редували. Споделя, че и него са го хапали дървеници, но кожата му била по-дебела.

От разпита на свидетеля М. се установило, че с Е.С. били в 7-ма група в затвора в [населено място], в различни килии на един и същи етаж. В килиите имало дървеници и хлебарки. Пръскали за тях целия етаж и въпреки това, имало по стените, вишките, по дюшеците. В неговата килия били 4 човека. Неговата и на Е.С. били еднакви килии. Давали им сапун и прах за почистване. Видял, че на ищеца му излезли плюски по врата и ръцете. Всички си чистели спалните помещения, в т.ч. и С..

С оглед на така събраните писмени и гласни доказателства, съдът е възприел, че сградният фонд на затвора [населено място] и затворническото общежитие е изключително остарял и морално амортизиран. През периода на престой на Е.С. в затворническото общежитие К. било установено, че лишеният от свобода е разполагал с индивидуална жилищна площ между 2,75 кв.м. и 5,82 кв.м. През по-голямата част от времето на престоя разполагал с индивидуална площ от 4 кв.м., в които са включени и мебелите. Установено било липса на постоянен достъп до топла и студена течаща вода, както и недостатъчно хигиенни материали. Помещението, в което е бил настанен в затвора в С. не било с установена индивидуална площ от ГД „ИН“. При изтърпяване на наказанието си, както в затвора в С., така и в затворническото общежитие К., Е.С. се сблъскал със санитарен проблем – наличие на хлебарки, гризачи, бълхи, въшки, дървеници и други вредители, въпреки извършваната дезинфекция, дезинсекция и дератизация на помещенията.

Въз основа на установените по делото факти, при обсъждане доводите на страните, съдът е приел, че сезиращата съда искова молба е частично основателна за периода от 19.07.2012 г. до 03.09.2018 г., съобразявайки направеното от ГДИН възражение за давност и установил нарушение на минимално изискуемата площ за изтърпяване на наказанието – по-малко от 3 кв.м. чиста площ на лице, режим на топлата и студена вода за периода 2015 г. - 2017 г., наличие на паразитни насекоми – хлебарки и дървеници през целия исков период, както и претърпените от ищеца здравословни неразположения от тях за период от около три седмици. Съдът, мотивирал, че съвкупното въздействие на установените нарушения достига изискуемия праг на суровост по смисъла на чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС, вр. чл. 3 от ЕКПЧ. Приети са за неоснователни оплакванията, че Е.С. бил заразен с хепатит „С“ по време на престоя си в затвора. Изведен е извод, че при презюмиране на неимуществените вреди от поставянето на ищеца в посочените условия на изтърпяване на наказанието за целия исков период от общо дни, съдът приема за справедливо обезщетение на неимуществените вреди в размер на 6000 лв. лошите хигиенни и битови условия в местата за лишаване от свобода, в които е пребивавал и 750 лв. за трите седмици, в които ищецът е бил болен от „С.“ или общо 6750 лв. обезщетение за неимуществени вреди за целия исков период и всички претендирани вреди. Законната лихва е присъдена от датата на предявяване на исковата молба на 03.09.2018 г. до окончателното ѝ изплащане. За разликата до предявения размер от 20 000 лв. искът е отхвърлен. Искът е отхвърлен и за периода от 21.12.2011 г. до 18.07.2012 г., тъй като ищецът е постъпил в Затвора С. на 19.07.2012г.

С решение № 2203 от 04.04.2022 г., постановено по адм. дело № 9435/2018 г. по

описа на Административен съд София – град, 6 състав, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при МП е осъдена да заплати на Е. Н. С. с ЕГН [ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди в размер на 6 750 лв., претърпени за лоши битови и хигиенни условия на изтърпяване на наказанието му в ЗО „К.“ и Затвора в [населено място], както и претърпени от Е.С. здравословни неразположения от тях, за исков период от 19.07.2012 г. до 03.09.2018 г., ведно със законната лихва от 04.09.2018 г. до окончателното изплащане, както и сторените по делото разноси в размер общо на 257 лв. С дипозитива на посоченото решение иска, предявен от Е. С. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при МП, за разликата до предявения размер от 20 000 лв. и за периода преди 19.07.2012 г.- е отхвърлен.

Административен съд София – град, X. касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта на касационната жалба:

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 АПК и срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол.

Разгледана по същество, касационната жалба е основателна.

Съгласно чл. 218, ал. 1 АПК, в предмета на касационната проверка съда обсъжда само посочените в жалбата или протеста пороци на решението. За валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон съдът следи и служебно – по силата на ал. 2 от посочената правна норма.

При извършената служебна проверка настоящата касационна инстанция констатира, че постановеното решение на Административен съд София-град е частично недопустимо, а в останалата част неправилно, като постановено при допуснато съществено нарушение на процесуалния закон - касационно отменително основание по чл. 209, т. 3 от АПК.

Съображенията за това са следните:

В случая с оглед на обсъдените по-горе фактически установявания, настоящият съдебен състав намира за основателното оплакването в касационната жалба за недопустимост на решението, с оглед на извършено от първоинстанционният съд произнасяне свръх петитум по сезиращата съда искане. Видно е, че исковата молба, въз основа на която е образувано първоинстанционното производство, ищецът ясно е посочил, че предявява искове за осъждане на ГД „ИН“ да заплати на Е. С. сумата от общо 6000 лева, обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на противоправно бездействие на служители на ГД „ИН“, изразяващо се в неосигуряване на нормални битови и хигиенни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в Централен софийски затвор, а именно недостатъчна жилищна площ, лоши битови и хигиенни условия в помещенията, лоши условия за ползването на общите бани и тоалетни, като това е сторено за периода от 21.11.2011 до 03.09.2018 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, както и заплащането на лихвата върху пертендираната сума от датата на постъпване в мястото за лишаване от свобода от 21.11.2021 г. до завеждане на исковата молба и разноси по делото. Установява се по делото, че в проведено съдебно заседание на 22.06.2020 г. процесуалният представител на ищеца Е.С., адв. С. изрично е посочил, че представя медицинска документация касаеща ищеца, като е заявил „Соча тези заболявания като доказателства за лоши хигиенни условия, а не търся обезщетение за тези заболявания.“. С обжалваното решение, Административен съд София – град, Първо отделение, 6 състав, е приел, че е сезиран и с иск за обезщетение за неимуществени

вреди, претърпени от ищеца вследствие на здравословни неразположения от лоши битови и хигиенни условия при изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ на Е.С., какъвто в случая не е бил предявен.

Произнасянето и присъждането на обезщетение за претърпени от ищеца вреди от здравословни неразположения – боледуване от „С.“ и Хепатит С, вследствие на лоши битови и хигиенни условия е недопустимо, защото липсва надлежно сезиране на съда с искане за присъждане на обезщетение за тях. Ето защо и съгласно чл. 6 от ГПК вр.144 АПК съдебното решение се явява постановено свръх петитум в тази част и е процесуално недопустимо, в частта му, с която е разгледана и уважена тази част от иска, която ищецът не е предявил. При това положение, оспореното решение в обсъжданата част се явява недопустимо като постановено по непредявен иск и е налице произнасяне свръх петитум, а това има за последица обезсилването му в тази част.

В останалата оспорена част, съдът намира, че при постановяването на обжалваното решение, АССГ се е произнесъл по предмета на делото, очертан от обстоятелствената част и петитума на нередовна искова молба.

От данните по делото е видно, че в исковата молба, с която съдът е сезиран са наведени оплаквания за нанесени неимуществени вреди през периода от 21.12.2011 г. до 03.09.2018 г., ведно със законната лихва от датата на настъпване на увреждането до окончателното изплащане на сумата. От ищеца е заявено при предявяване на исковата молба единствено, че точният период на пребиваването му в Централния софийски затвор, през който е търпял твърдените неимуществени вреди е от 21.12.2011 г. до 03.09.2018 г. и, че противоправното бездействие на служителите на ГД „ИН“ се изразява в неосигуряване на нормални битови и хигиенни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в Централен софийски затвор.

Атакуваното решение е постановено при нарушение на производствените правила, вследствие на което фактическата обстановка по делото е останала неизяснена, поради което не може да бъде извършен контрол за правопораждащите отговорността на ответника юридически факти.

Първоинстанционният съд не е взел предвид, че ищецът е изтърпявал наказанието лишаване от свобода, както в Централния софийски затвор, така и в Затворническо общежитие К., но е претендирал обезщетение само за престоя си в Централния софийски затвор. В постановения съдебен акт присъдено обезщетение за неимуществени вреди е за общ период, който обхваща и изтърпяването на наказанието му в ЗО К. и Затвора [населено място], като липсват фактически установявания от съда за съответния период, в който е бил престоят на Е.С. съотнесен към конкретно помещение (в затвора С. или ЗО К.), в което е изтърпявано наказанието и с оглед на това кое длъжностно лице е извършило действие или е бездействало, и какъв период от време обхваща този престой. Първата съдебна инстанция е следвало да установи дали те съответстват на обективизираното в исковата молба.

При извършване на преценката за редовност на исковата молба, съдът е следвало да установи, че тя е нередовна, тъй като в нея освен, че не е обоснован периодът за който се претендират претърпени неимуществени вреди, конкретно в Централния софийски затвор от общо посочения период от 21.12.2011 г. до 03.09.2018 г., не е посочено за всеки един от претендираните периоди, за които се твърди, че са причинени неимуществени вреди от незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица в какво съответно се състоят същите, кога и къде са осъществени, като в случай, че са налице повече от един правопораждащи отговорността на ответника факти, какъвто е настоящия случай, е следвало да бъде уточнено, за всеки един от

тях какъв по вид, естество и размер вреди са причини. Следва също така да се посочи, че с оглед твърдените множество правопораждащи юридически факти, първостепенният съд не е установил за всеки един от тях цена на иска, общите размери на които възлизат на претендираната от С. искова претенция от 6000 лева.

В случая, производството по делото е следвало да бъде оставено без движение за отстраняване на нередовностите в исковата молба с даване на конкретни указания в какво се състоят същите и с възможност да бъдат отстранени в указан от съда срок с посочване и на правните последици при неотстраняване на нередовностите на исковата молба в срок. С липсата на указание до ищеца, ответник в настоящото съдебно производство, за посочените по-горе констатирани нередности, АССГ е допуснал съществено нарушение на съдопроизводствени правила, довели до порочно решение - необоснованост.

При така изложеното се формира извод, че преценката за прилагането на материалния закон, която следва да извърши настоящата съдебна инстанция, е възпрепятствана поради неизяснена фактическа обстановка /чл. 220 АПК/. Съгласно чл. 144 АПК във връзка с чл. 235, ал. 2 и чл. 236, ал. 2 ГПК съдът основава решението си върху приетите от него за установени обстоятелства по делото и върху закона, като излага мотиви, в които се посочват исканията и възраженията на страните, преценката на доказателствата, фактическите констатации и правните изводи.

При тези съображения решението следва, в тази му част да бъде отменено и делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд.

При новото разглеждане на делото, съдът следва да изясни и установи, в случай че ищеца претендира неимуществени вреди, причинени от незаконосъобразни действия, в какво се състоят същите, от кой конкретен орган или кое конкретно длъжностно лице, кога и къде са осъществени, в какъв период от време и какъв е претендирания размер на неимуществените вреди. В случай, че поддържа повече от един отделни правопораждащи отговорността на ответника юридически факти, ищецът следва да конкретизира всеки от тях какъв по вид, естество и размер вреди са причинили, като прецизира периода, в който са търпени твърдените от ищеца неимуществени вреди, причинени му от всяко едно твърдяно незаконосъобразно действие. Наред с това след уточнение на исковата претенция и евентуалното приемането на същата за редовна, при новото разглеждане на спора по същество, съдът следва да се произнесе и по направеното от страна на ответника възражение за изтекла погасителна давност.

Съгласно разпоредбата на чл. 226, ал. 3 АПК по искането на страните за разноси ще се произнесе първоинстанционния съд при новото разглеждане на делото.

Така мотивиран, Административен съд София-град, XXII касационен състав, на основание чл. 221, ал. 2 АПК и чл. 222, ал. 2, т. 1 от АПК,

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 2203 от 04.04.2022 г., постановено по адм. дело № 9435/2018 г. по описа на Административен съд София – град, Първо отделение, 6 състав, в частта му, с която ГД „ИН“ е осъдена да заплати сумата от 750 лева, за претърпени от Е. Н. С. здравословни неразположения, вследствие на боледуване от „С.“, причинено от лоши битови и хигиенни условия при изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“, като процесуално недопустимо.

ОТМЕНЯ решение № 2203 от 04.04.2022 г., постановено по адм. дело № 9435/2018 г. по описа на Административен съд София – град, 6 състав, в частта му, с която Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е осъдена да заплати на Е. Н. С., ЕГН:

[ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди в размер на общо 6000 лева, претърпени за лоши битови и хигиенни условия на изтърпяване на наказанието му в ЗО „К.“ и Затвора в [населено място], за исков период от 19.07.2012 г. до 03.09.2018 г., ведно със законната лихва от 04.09.2018 г. до окончателното изплащане, както и сторените по делото разноси в размер общо на 257 лв. и **ВРЪЩА** делото за ново разглеждане от друг състав на съда.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.